

LO MESTRE TITAS

SENMANARI HUMORISTICH Y SATIRICH DE BONA MENA
DONARÀ LLISSONS CADA DISSAPTE

Se trobarà en tots los kioscos y demés llochs de venta de periòdichs

Número solt: 5 cèntims; número atrassat: 10 cèntims

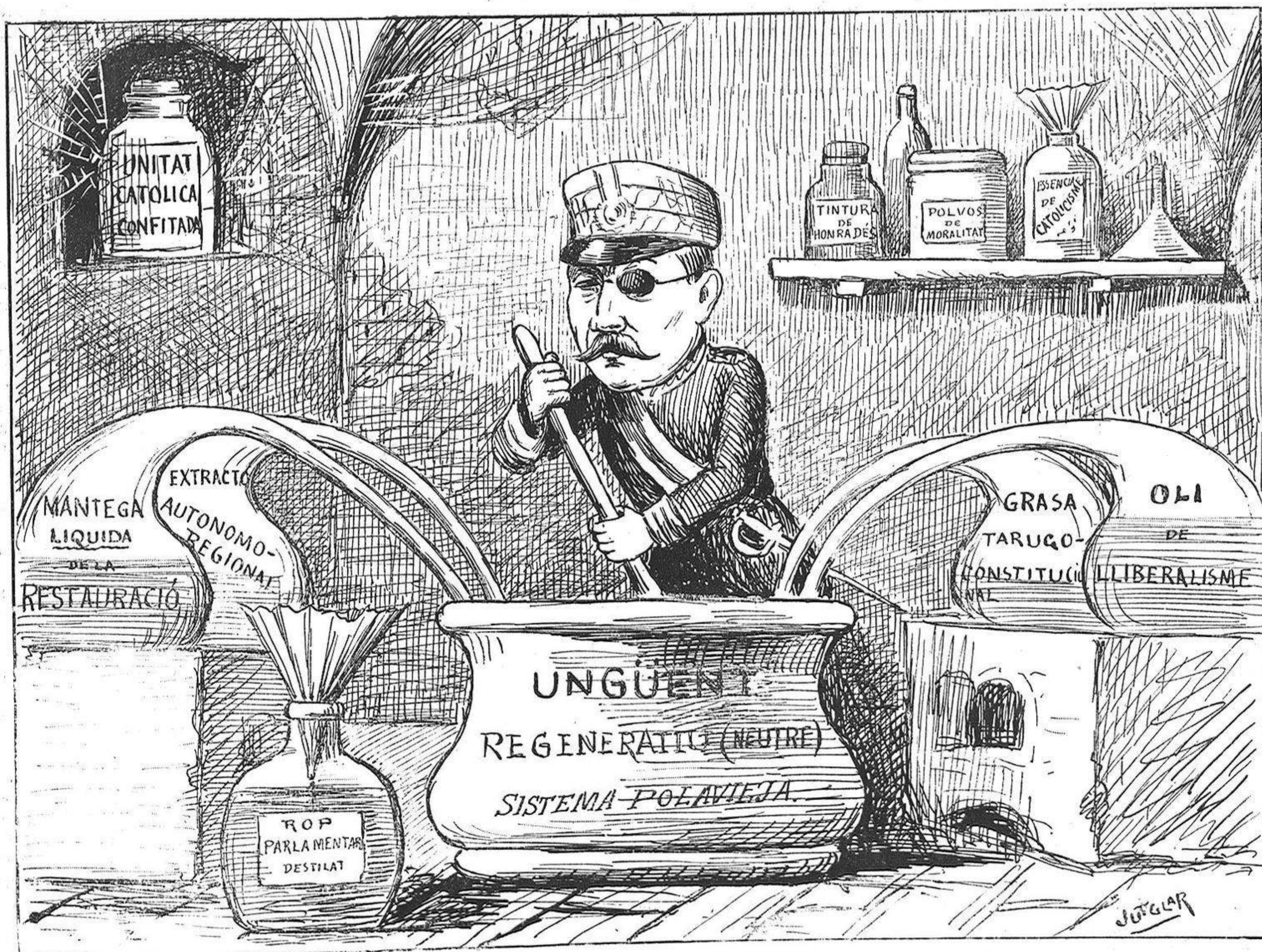
SUSCRIPCIÓ

En Barcelona: semestre, 2 pesetas	En provincias: semestre, 2'50 pesetas
» » un any, 3 »	» » un any, 4'00 »
Extranger: semestre, 3 pesetas	

QUEL 1897

Administració: Fontanella, 5, entressol, 1.ª — La correspondencia al Administrador

LO GENERAL "CRISTIANO" (Y CRISTINO)

—Vingui, héroe de Cavite, diguim: ¿Qui l' ha entabanat?

Deixis, home, de potingas y..... al cuartel; com els soldats.

Obertas las Corts, ha succehit lo que era de preveure. En Sagasta volía que las cambras aprobessin lo Protocol y l' autorisessin pera posar fi á las negociacions de la pau en cualsevulga forma, y ho haurá conseguit; no podía ser altra cosa.

En Sagasta, home destre en el maneig de la des-arreglada máquina parlamentaria, no s'ha parat en barras al convertirse en un verdader déspota, ni, per lo vist, s'ha preocupat gran cosa de la retirada de las minorías que pera res necessita, com ben clar ha dit. Qui conta ab una majoría dócil y amaestrada y sens pisca de patriotisme y ab la indiferencia vergonyosa del poble, be pot arrostrar totas las dificultats que entranyan las desventuras de la patria. Tot quedará reduhit á unas cuantas sotracadas que rebrá 'l carro ministerial, y *pax vobis*.

Lo que sí ha quedat ben demostrada, es la corrupció espantosa de un sistema podrit que ha merescut la maledicció de tots los espanyols que no han perdut completament lo sentit comú y l' instint de conservació; com ha quedat ben manifest y patent que si 'l govern de'n Sagasta no ha anat aquesta vegada de bigotis per terra, 's deu exclussivament á que cap dels seus adversaris ha tingut forsa suficient pera derribarlo. ¡Cóm estarán de flachs los partits liberals!

Veritat es també, que per part dels partits dinásticos de oposició no té molt atractiu lo poder en las actuals circunstancias, las més graves per que atravessa la nació espanyola, puig el paper d' enterramorts no es pas dels més airosos quan no está inspirat en sentiments de verdadera caritat. Per aixó en Silvela, l'home de la selecció, el comediant més aborrible en el sainete parlamentari, 's determina á rompre llansas contra 'l govern fent el joch de la bugadera, pera no obstant, á l' hora de la votació, votar decididament ab la majoría.

¡Quína farsa més gran!

En mitj de tanta porquería y de tanta enganyifa, quan surt una veu com la del Conde de las Almenas, un se refá una mica.

¡Y cuidado si es bonica la frase hermosa del Conde!

"Hay muchas cruces que debieran de arrancarse de los pechos y muchos fagines que debieran subirse al cuello."

Frase magnífica per lo que significa y que feu brincar al Sr. Primo de Rivera, sens dupte donantse per aludit. Pero en Primo estigué fatal en son discurs; quatre paraulas mal ditas y res mes.

Ara, en Weyler, fou ja més afortunat. Feu una brillant defensa dels jefes y oficials, culpant al govern dels desastres suferts en las guerras de Cuba y dels Estats Units.

* * *

Fora del Congrès las minorías carlista, romerista, y republicana á causa de no volguerse doblegar á las exigencias del Czar Sagasta I que imposá brutalment las sessions secretas, lo discurs de 'n Canalejas ha sigut la nota culminant en aquell pudrimaner nacional. Un discurs de oposició que á ningú ha conmogut, sens res de nou per nosaltres, ni res que vingués á posar sobre la taula de dissecció el cadáver asquerós del govern fusionista.

L' home que, com en Canalejas, fou enviat á París á conferenciar ab el Doctor Betances, á Nova York y l' Habana pera estudiar sobre 'l terreno la cuestió antillana, podía y debía parlar tan alt y tan clar com las circunstancias exigían y 'l país debía esperar d'ell.

Pero ¡já! ja ho diu lo refrán:

Lliberal y home de bé
no pot sé.

Veurem ara las oposicions lo que 's portan entre mans.

SAID.

LOS REPATRIATS

¡Mireulos! Ja son aquí. Ja casi be tots trepitjan altre cop terra espanyola. ¿No 'ls veyeu?

Gireu la vista á las estacions de las capitals. Allá son, apilotats en indecents vagons de 3.ª, fets tots

una verdadera estampa de la mort. Allá son, tot llapejant uns rosegons que 'ls ha donat la caritat y esperant ab impaciencia que 'l tren xiuli, xiuli, y els porti ben aviat á la estació desitjada....

Ja hi son. Ja comensan lo casi oblidat camí de casa seva. Y mentres los pagesos dels contorns, es fan una creu, á la seva vista, creyantlos la silueta de la miseria que 'ls amenassa las cullitas, ells, los héroes ignorats, están pensant en la alegría que van á tenir sos pares, en lo goig tal volta de sos fills, si es que la mala sort no acaba de cebarse en ells, prenéntlosi las pocas forsas que 'ls hi quedan....

* * *

¡Avant, soldadet d' Espanya, mártir de la Patria! Ves á buscar al calor de la llar lo que no has trobat en los maniguals de la Antilla. Ves á cercar vora tos pares ó tos fills l' amor y las atencions que t' han negat los governs. Y quan la savia del camp haja purificat ta sanch enverinada per la implacable febra; quan l'oreig vivificador del bosch haja tornat á tos pulmons aires rejuvenadors y corrents oxigenadas; quan la naturalesa, menos avara que tos governs, haja rejuvenit ton cos, víctima avuy d' enervadora anemia; en una paraula, quan lo temps que ho acaba tot y l'amor de la familia que tot ho cura, hajan esborrat de ton ser las fondas senyals d' una campanya deplorable; no 't recordis, per Deu, del trist Calvari per que has passat en eixos tres anys de guerra y de miserias. No 't'en recordis, que á volta de meditacions, potser desitjarías haver millor nascut á l' altre part del Estret, renegant d' aqueixa terra indigna de vosaltres.

Oblida aquells llarchs días de fam ó aquells inacabables jorns de sed, mentres celebravan los d'aquí orgías abominables. Oblida ta pobresa y tas miserias, mentres cobravan cada governant unas 30.000 pesetas. Oblida tas humiliacions davant d' un poble comerciant é indigne. Oblida las sagradas obligaciones que no t' han satisfet encare, mentres moren ab 400 milions los qui, al entrar en la política, no contavan ab cinch céntims. Oblida las gloriosas hassanyas de Sagunto y de Girona, de Numancia y de Saragossa y dissimula, si acás, la enveja que tens á aquells heroichs fills d' Espanya, morts de mort gloriosa y recordats avuy ab admiració per quants portem á las venas sanch noble y espanyola.

Y si recordas aqueix passat com una pesadilla d' una nit d' insomnis; si 't venen á la memoria tantas miserias, tantas indignitats y tans deficiis, no reneguis de la Patria, que no es Espanya qui t' ha tractat aixís; son los governs d' avuy que no sols no son Espanya sino que son la antítesis d' Espanya.

La verdadera Espanya es la que representan los carlistas perseguits com tú per eixos goverus abominables; la verdadera Espanya son los que no poguent avuy per avuy fer més per tú, et saludan, boina en má, com á mártir de la Patria y víctima dels lliberals.

VALCARLOS.

A LA LLIBERTAT

¿Per qué fores tant falsa, paraula enganyadora que ahir al véuret naixer tothom doblá 'l genoll, y avuy milers de brassos te signan tots á l' hora com llopa famolenca que al tendre anyell devora al ombra d' un reboll?

¿Perqué tan sols nos plouhen desgracias y amarguras quan creyam que 'ns portavas la pau y 'l benestar? Y si en ta folla empresa encara no 't deturas veyent que 'ns agovia lo pes de desventuras, ¿ahont nos vols portar?

Ahir los fills d' eix poble, que per no res s' exalta, ab bona fe 't lloavan com ignocents babaus; y avuy ja per sas caras lo desengany ressalta, y molts ni tan sols parlan porque los hi fas falta per dir que son esclaus.

Sortiren de ta sombra jueus estrefalaris, masons que s' engolliren l' industria y lo comerç; y al temps de dir un Credo s' han fet milionaris deixant en la miseria milers de proletaris que captan pe 'ls carrers.

Ministres que s' amparan de feble monarquía pe explotar y abatrer ab onerosas lleys; y al cap d' uns quants esguerros la crisi s' inicia s' en tornan á sa casa, cobran la cessantía campantse com uns reys.

Polítichs fi de sigle que ab set abrasadora xuparen d' aqueix poble la sanch y la suor,

cayent sobre l' Espanya, com plaga assoladora, un xáfch de bagarros que passen á tot hora cassant l' últim gra d' or.

Estols de perdularis que á falta de criteri perderen las hisendas en luxos y plahers; y ara tan sols esperan que tombi 'l ministeri per mendicá un empleo, d' aquells que sol haberhi, porque pugan refers.

Los desacerts comesos ab descarat cinisme feren que ja cansada l' Antilla 's revoltés; y 'ls bordisenchs adeptes del bélich masonisme, han fet que 'ns ne separi un formidable abisme potser per sempre més.

Aquella terra fertil, regada ab sanch d' Espanya era de la corona lo més preuhat floró; mes ¡ay! llibertat falsa ¡que gent ab tu s' enganya! lo camp que sols s' hi sembran calcidas y cisanya ¿pot dar bona llavó?

Lo mariner que talla content l' ona salada, m' apar veure que hi passa cap-baix y commogut; y al veure aquella terra per ell idolatrada, á solas se pregunta fixanhi la mirada: ¿de veras s' ha perdut?

Veurá minvar sas forsas l' industria catalana poquet á poch tancantse la fábrica y taller, y 'l pobre obrer que hi guanya lo pá de la senmana veurá, ple de tristesa, ploriquejar de gana los fills y la muller.

Y tú, malvada xorca, que res de bo infantares, pe'ls mals que 'ns agovian no portas cap remey. ¿Hont es aquella ditxa ab que 'ns enlluernares si fins las grans conquistas que tant nos pregonares nos fan tan flach servey?

Ahir, veyente jove y ab ayres de coqueta, la gent prou te seguía ab cor embadalit; mes ara al veuret vella ja 't fan la figuereta, y fins aquells mateixos que 't feren esqueneta també t' han aborrit.

Lo día que aqueix poble podrá ben assolirte, fentse de veras cárrech dels mals que 'ns has portat, no trobará dieteris bastants per malehirte, y un altre volta encara s' aixecará per dirte: ¡Mal hajas, llibertat....!

CLAUDI-NAL.

DE LA GUERRA

Escenas intimas

(Rigurosament histórich)

I

Era un dels primers días d' aquest mes.

Arribá el tren á la estació d' una de las capitals catalanas, y d' un vagó baixaren divuit ó vint repatriats, soldats dels que 'l Govern va fer capitular en Santiago de Cuba. Alguns venían anémichs, tristos y macilents com l' imatge de la mort; altres més animats y sorrrients, tots ab aquell horrible color de terra que espanta y esglaya 'l cor, marca que posa sobre 'ls rostres dels peninsulars l' inhospitalari clima de las que un jorn foren las Antillas espanyolas.

Tots foren socorreguts per la benemérita *Creu Roja*, quals individuos s' esmeraban per servir dignament á aquells vivents mártirs de la Patria.

Uns anaren, portats en camillas, al sant Hospital, altres, (los menos) rondavan pe'ls carrers cantant alegres cansons, ab l' entusiasme del que *torna á casa*.

Sis dels últimament aludits, se dirigiren á una posada situada á las aforas de la capital á que 'ns referim, cual establiment acostuma á ser visitat per la classe pagesa y jornalera dels pobles vehins y comarcans.

Un dels soldats, vestits ab lo típic *rayadillo*, agafá una guitarra, sortí de sas cordas la vibració armónica d' un cant popular, y tres dels companys d' aquell, junt ab las criadas de la casa, (alegres y aixeridas, com acostuman las fornidas mossas que serveixan lo plat d'estofat, ab la riatlla epigramática en sos llavis rojos com la magrana) se posaren á ballar, y saltar, y brincar.... cap d'ells havia advertit que en un racó de la sala, sentada en un banch de fusta ennegrida, ab los colses sobre la taula, y las mans closas damunt dels ulls, ploraba, en silenci, una dona del poble, vestida de dol, desconsolada y sola. Aquell contrast gelaba l'ánima.

Los altres dos restants soldats, jugaban al *tutti habanero*, ab lo cigarro á la boca, y la copa de canya al costat.

II

De sobte, un dels balladors, veu aquella dona desolada, que instintivament alsà els ulls molls y rojos de tan plorar, y que 'ls ficsá (de la manera nerviosa que 's mira quan se busca ab anhel lo que se sap de cert que no 's pot trobar) al grupo de soldats que seguían rient y cantant, se pará en sech lo pobre repatriat, y digué mitj conmogut:

—¿Per qué ploreu, bona dona?
 —¡Ay fill: ja fa molt temps que ploro!
 —Pro ¿qué teniu?
 —Per no tenirlo, ploro. Vosaltres tart ó d' hora heu tornat á casa, y bons ó malalts tornareu al poble. Ell, lo pobret, no tornarà may més.

—¿Teniu un fill á Cuba?
 —¡Ah! 'l van portar; ¡adeusiau, mare! 'm va dir, prompte tornaré; y.... prompte (perque las malas noticias corren molt) vaig saber qu' una bala l'hi havia arrancat la vida. ¡Pobre Francisco! ¡Pobre fill meu!
 Y la pobra dona endolada arrencá un plor esglayador.

—¿Y d' ahont sou?
 —De X....
 —¿Cóm vos diheu?
 —María.
 —¿Pro cóm més?
 —María H....
 —¡Aixís deueu ser de casa 'n Jan!...
 —¿Cóm? ¿que 'ts del poble?
 —No, pro só d'un poble vehí.
 —¿Y que'l coneixias, que'l havias vist al meu fill?
 —Y alashoras l' interlocutor se girá del modo més natural de cara als seus companys que jugaban al tutti, y ab la riatlla á la boca digué á un d'ells:

—Tú; Mac-kinley de burjasot, ves, mira si coneixes á 'n aquella dona endolada d' allá 'l racó.
 L' interpelat s'alsá, mirá á la dona de fit á fit, la dona mirá al soldat ab los ulls oberts, com si concentrés en aquella mirada tota l'ánima, y....

—¡Mare meva! digué l'un!
 —¡Fill meu, Francisco, fill del meu cor! digué l'altra.

III

S' abressaren.... ¡quín abrás més dols! ¡quín abrás més llarch! ¡quín abrás més fort!

S' abressaren.... y ploraren molt, y també rigueren, y estaban rojos, y 's tornaban grochs, y l' ánima era tota als llavis, y 'l cor era tot als ulls, y la vida era tota als brassos....

La pobra dona llensá dos horas lluny lo mocadó del cap, negre; tenia calor, y fret, y no sabia 'l que's feya, ni 'l que 's deya.... res, estava com boja; ell, lo pobre, no estava pas en sí, se trobava com sa mare, com no 's troba 'l cor humá més qu' un sol instant en la vida.

La mare tirá sobre la taula un sarpat de perras, y feya beurer á tots, y saltaba, y.... casi semblava una noya de vint anys, y casi volia ballar com las criadas del hostal.....

Los que presenciaren aquella escena, no l'olvidarán may més.

ROGER DE LLURIA.

¡Visca 'l general cristiá!
 ¡Viscaaaaa!

Aquest crit surt espontáneo de nostre pit, porque la veritat es que en Polavieja es un dels generals més honrats que conta l' exercit.

Y un heme honrat y bo, es digne de que l' alabém. Pero.... si en Polavieja, com á general del exercit mereix tota classe de respecte, com á jefe del partit neutro es un liberal més, un polítich més, un farsant més, con ó sin ajuda dels jesuitas, (segons diuhen), dels amichs del Dr. Sardá (segons contan), dels nocedalins (segons xerran), y fins algún assegura que conta ab l' apoyo desinteressat dels cardenals, Rampolla y Sancha.

Ara no falta mes que 'ls catalanistas se fassin polaviejistas per alló de la autonomia de las regions pera que 's pugan cantar las absoltas al carlisme. Pero, per ara, la sanch no arribará al riu.

Per de prompte, la lectura en el Congrés del manifest de 'n Polavieja ha sigut una verdadera rifada.

Y sentím veure á un bon general objecte de befas y escarnis en plé Parlament.

Y li aconsellém que escarmenti y no s' esposi á que 'l seus antorxats, ara nets y brillants, no 's tornin d' or de llumanera.

Y ho sentírfam, pro de veras.

Tots los mals de cap d' en Blanco 's redueixen á una sola cosa.

A redactar telegramas al Govern demanantli millons y més millons.

Y vingan remesas de moneda cap á Cuba.

Per amor de Deu, senyor Sagasta, peteigis immediatament aquellas islas, sino 'ns acabarán ellas la paciència.... y 'ls cuartos.

La broma 'ns resulta una mica massa pesada.

La Publicidad y *El Diluvio* van seguint una campanya de difamació contra las ordres religiosas, que verdaderament causa asco.

Encara sostenen que la pérdua de las Filipinas 's deu als frares, quan aquests han vingut desde temps immemorial cridant l' atenció dels governs sobre 'ls verdaders enemichs d' Espanya en aquellas islas, enemichs sobradements coneguts de *La Publicidad* y *El Diluvio*; quan s' han vist als frares desafiar las embestidas dels tagals y combatre en Manila ab lo fusell á la má en pro de la integritat de la patria.

La conducta de aquets dos periódichs, es indigne, es criminal, sols comprensible en homes sense honor ni conciencia que 's venen per un grapat d' or surtit de las logias, llochs ahont s' han engendrat los verdaders traidors que 'ns roban las colonias.

Entre un católich lliberal, y un carlista:

—¿Encara no esteu convensuts de que 'l Papa vol que sigueu alfonsins?

—Mira, no sigueu ximples; lo que feu ab las vstras *maniobras* es causar més mal al Vaticá que una pedregada.

—¡Oh! vosaltres sí, que.... voldríau que 'l Papa digués que tots s' havían de fer carlistas.

—No, nosaltres no volém res. Lo que volém es que deixeu tranquil á Lleó XIII; y si no es per analtirlo tant com se mereix, val més que no 's recordeu d' éll. Lo comprométrely despertar rezels entre 'ls católichs es pitjor que combatrer al Papa directament.

—Sí, sí; quan no se us va á la banda....! Més clar del que ha parlat el Papa ja no pot ser.

—Be, ja veurás, no m' empipis, y no 'm parlis d' aquestas cosas que ja n' estich fins aquí dalt.

—¡Lo de sempre! Cantantvos las veritats....

—Donchs, mira; sápigas ara y sempre, que després de jurar defensar al Papa fins á la mort et diré: Que fins que veigi al Papa postrat de jonolls devant de Humberto de Saboya, y no 'ns digui que al sostenir los drets de son Poder Temporal ha comés una solemne exaguellada, nosaltres no podém, ni volém, ni debém ser alfonsins.... y ja he dit prou.

—¿Pro tú 'm negarás que el Cardenal...?

—Be, deixemho corre, es tart, son dos cuarts de una.... Escolta. ¿Ja has anat á missa avuy?

—¡Carat! Tens rahó. ¡Ja hi aniré d' avuy en vuit..!

La interpretació del Conde de las Almenas ha portat quá.

Tan en Chinchilla, com en Dabán, Primo de Rivera, y Weyler, s' han tirat á sobre del Conde, que per poch se 'l menjan.

El Senat se convertí en un mercat de Calaf quan en Weyler digué: "Si els tribunals competents no fan justicia als generals, aquets se la farán per sí sols."

Crits, escándols, confusió, amenassas, paraulas retumbans, campanillas trencadas, barrets enlayre.

¡Ah! no; barrets enlayre no.

Allí ahont varen aná enlayre els barrets, y 'ls plats, y las cacerolas, y 'ls trastos tots de la cunya fou en Valencia.

En virtud de que unas *fulanas* havian tret la primera en l' últim sorteix.

Pero feren el negoci de 'n Robert ab las cabras.

Va tocarlos una cincuantena de duros y feren desgracias per valor de 100.
 Negoci rodó.

En las Visayas la fortuna ens ha vingut á veure. Hem conseguit una victoria sobre 'ls insurrectes que en una flota 's dirigían á aquells llochs pera fomentar la insurrecció.

Alegremnos una mica ja que son tan poch los motius que tenim per riure.

Ja corran, per Madrit, candidaturas del gabinet-Polavieja.

Presidencia y guerra: Polavieja.

Estat: Canalejas.

Gobernació: Dato Iradier.

Gracia y Justicia: Durán y Bas.

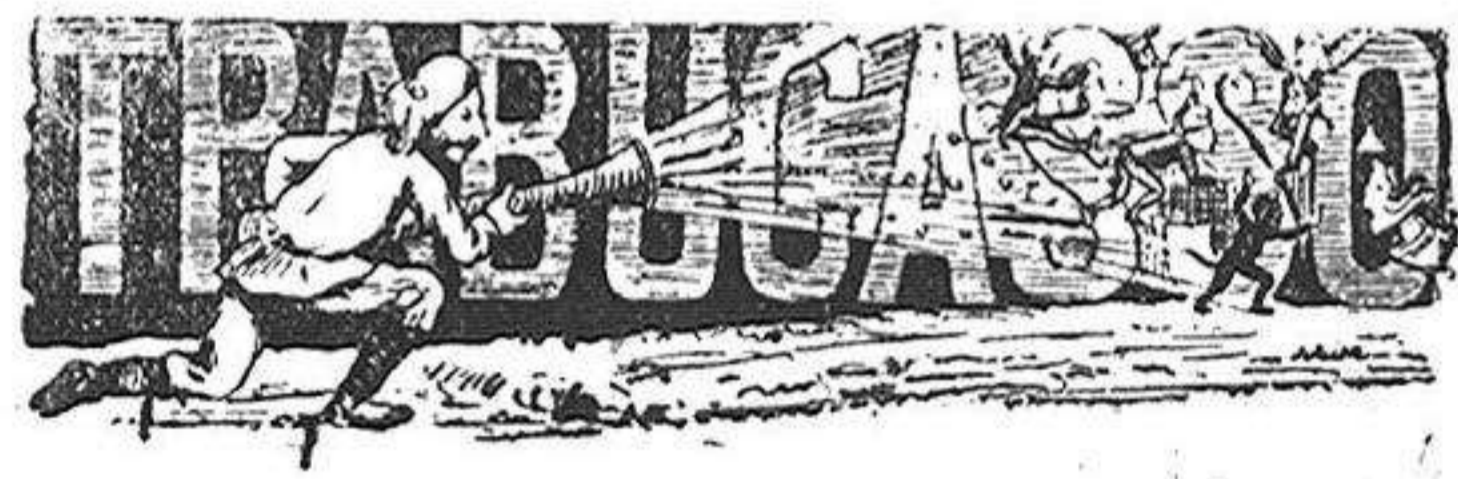
Hisenda: Sotolongo.

Marina: Gómez Imaz.

Foment: Suárez de Figueroa.

Secretari de la Presidencia: LO MESTRE TITAS.

¡Quína brometa que farém!

Veritat qu'eix Govern ab despotisme sens igual ve tractantnos eixos días; que nos roba y estafa ab vil cinisme; que no més es capás de villanías.

Pro ¿al exercit no hi ha fusells y balas?

¿No hi ha ratllats canons de totas menas?

¿Per penjals á un fanal ja no hi ha escalas?

¿No corra ja sanch noble en nostras venas?

Rahó té en Guimerá:

¡Qui no vulga sé esclau, may ho será!

VALCABLOS.

BELLESAS TÍPICAS

¡Vidistis...!!
 ¡Heu vist...!!
 (Eneida de Virgili)

I

¿Heu vist la blanca aurora ab son rosat mantell, eixint-ne magestuosa voltada dels aucells que tant-tost ix l' aubada refilan tots contents?
 ¿Heu vist també, tal volta, per llá á dos cuarts de deu un grupo de molts homes armats ab llarchs pinzells que vagan donant voltas, xerrant, sense fer res; heu vist eixos artistas, pintors del mánech gros Murillo-rafaelistas del típich Plá del Os?

II

¿Heu vist com saltirona l' hermosa papallona, cercant mel, s' empresona al cálzer de las flors?
 ¿L' heu vista quan li dona lo sol, sos gays colors?

III

¿No heu vist may com escaldan á un gatot llaminer d' aquells que tot ho tragan y may están contents?
 ¿L' heu vist cúa entre camas fugint com un cohét ab uns ulls com lluheanas llensant mil garrameus?

Donchs d' aquest mateix modo y en temps no molt llunyans, escaldarem lo morro de tots los lliberals.

J. BARRERA E.

BALANS HISTÓRICH D' ESPANYA

Desde Felip II hasta nostres días

1600

ACTIU

DOMINIS ESPANYOLS

Espanya, Portugal, Rosselló, Nápols, Sicília, Milán, Cerdenya, Flandes, Balears, Franco-Condut, Canarias, Terceras, Méjich, Perú, Brasil, Chile, Paraguay, Plata, Nova Granada, Guineá, Angola, Benguela, Goa, Mozambique, Calcuta, Ormuz, Camboya, Malabar, Malaca, Macao, Ceilán, Molucas, Filipinas, Antillas.

PASSIU

DEUDA PÚBLICA

10 millions de pessetas

SALDO

Unitat Catòlica, Monarquia Tradicional, Catedrals, Monastirs, Capellanías, Universitats gratuítas, Colegis Majors, Santa Inquisició contra juheus y heretges, Sants insignes, Nobles ilustres, Poetas y prosistas clàssichs, Grans artistas, Capitans victoriosos, Diplomàtichs, Descubridors, Religiositat pública y doméstica.

1700

ACTIU

DOMINIS ESPANYOLS

Espanya, Nápols, Sicília, Milán, Balears, Canarias, América, Filipinas, Antillas.

PASSIU

DEUDA PÚBLICA

150 millions de pessetas

SALDO

Irrupció del absolutisme francès. Regalisme. Postergació de la noblesa espanyola. Impietat.

1820

ACTIU

DOMINIS ESPANYOLS

Espanya, Balears, Canarias, Filipinas, Antillas.

PASSIU

DEUDA PÚBLICA

1.500 millions de pessetas

SALDO

Política anticatólica. Irrupció del liberalisme. Assesinat dels freres. Exclaustració. Desamortisació. Llibertat de cultos.

1898

ACTIU

DOMINIS ESPANYOLS

Espanya, Balears, Canarias.

PASSIU

DEUDA PÚBLICA

9.000 millions de pessetas

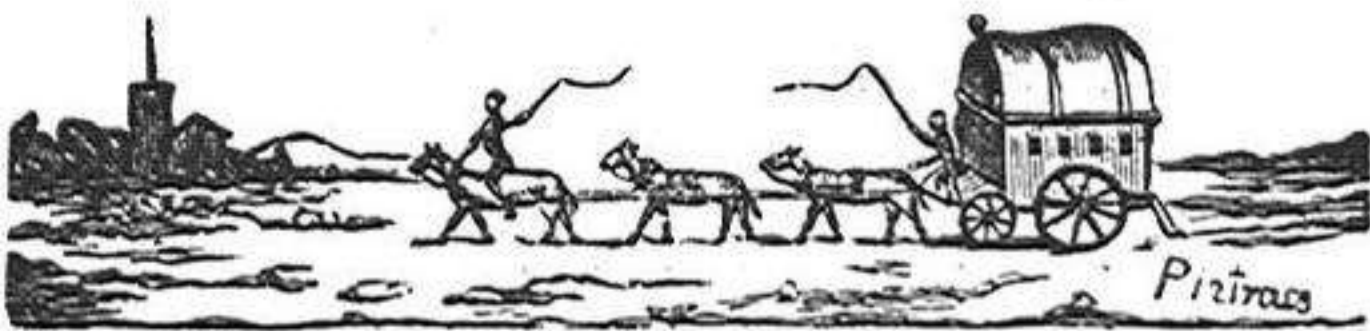
SALDO

Oportunisme lliberal. Caciquisme. Socialisme anarquista. Inmoralitat. Sagasta. Silvela. Polavieja.

Qui passa 'ls ulls d' aquestas notas y no cau d' espatllas, será que té la vergonya a la sola de la sabata.

Podrían servir perfectament de memorial als alfonsistas pera recabar del Sant Pare l' anatema terrible contra 'ls carlistas.

Pero, consolemnos. No tenim ara un Felip II pero tenim un Polavieja, especie de *ninot* que no volém dir qui fa ballarlo. ¡Pobre general!

CARTAS DE FORA

Vilanova y Geltrú, 11 septembre 1898.
Que Deu lo guardi bé, mon aymat TITAS,
dels folls galifardeus y liberals;

es tot quant li desitjo en mas visitas,
puig ells, promouhen sempre, tots los mals.

Las camas me tremolan y 'm fan figa;
estich esparverat; tinch molta pó;
acabo de saber, que 'ls de la *Lliga*
han jurat propinar-me un bon *tacó*.

Pro vaja; ¡qué he fet jo, que 'm perseguixin,
buscant de nit y dia hont tinch el niu?
¡qué causa aixó, que fá qu' en pau no 'm deixin
cercant mitj cilenciosos mon *piu piú*?

Cumpleixo ma *missió* sense recansa,
com es, de treure al sol, tots los drapets;
y com que soch *aucell* que may se cansa,
aixordo als liberals ab mos *piuets*.

Si es per aixó, que 'm fan tan crúa guerra,
continuaré *cantant* las veritats;
que aquest *aucell*, cumplint jamay s' aterra
y menys per quatre caps aixalabrats.

Per xó, no 's cregui; avuy tots ells fan colla
aquets que s' han juntat per fer 'm la *flica*
y 'm tenen preparada bona argolla,
y d' altres *instruments* grossa *musica*.

Aquells exfederals que l' *olla* cuydan
m' esperan impacients ab la mordassa;
y mentre ab la *cullera* 'l *cassol* buydan,
m' están juramentant forta amenassa.

També 'ls *sants de cartró* venen buscant-me
y junts ab els *Wifredos* y els *lligats*,
per totas direccions están flayrant-me
frenétichs com rabiosos condemnats.

Ja veu, ab quants apuros are 'm trovo;
ja veu mon aymat Mestre quanta brega,
y en mitx de quin *intrínquilis* m' encovo;
aixó, bon *re-cristina* es molta pega.

Ba, ba; no estich ja més per tals endengas,
puig vinch avuy disposat a *tirá* 'l *guant*;
¡lliberalot y ateul! vull que m' entengas,
y sápigues que no conech l' *espant*.

De avuy en endavant mas *refiladas*
us tenen de causar molt més estorp;
si els vostres fets mereixen grans *fitbladas*
aquest *aucell*, será carnívol corp.

No tinch cor de Nerón, ni menys de Atila
y menos soch encar cap *esparver*;
vull dir, que tot lo bó de nostra vila,
respectaré y respecto, ab cor sincer.

Mes, pe'ls galifardeus, ¡fora caretas!
será de aquí endavant mon crit suprem;
m' en rich jo molt, pro molt, de vostres tretas;
abur donchs y á revèure; ¡etxém!

Ay, ay, ¡quins esternuts més á propósit!
¿es *fam*, *galvana* ó ganas de dormir?
no hu creguin; que de tot ne té dipósit
y viu *complet*

L' AUCELL VILANOVÍ.

* *

Tarrassa, 10 septembre 1898.

Quadret al viu

Prou geroglífichs, prou *trenca-closcas*,
deixem la palla y aném al grá;
esmolém l' *eyna*, treyém sas *oscas*
que arrels dolentas hem de arrencá.

Aquí a Tarrassa corre un mal ayre
que fins als *Ferros* ha consumit,
y ara ¡ho desdixta! sols un drapayre
podrá quedarsels segon m' han dit.

Jo m' esgarrijo, ciutat aymada,
quan te contemplo en tant trist estat;
¡per grans hipócritas n' ets ultrajada,
masons y pillos t' han deshonrat!

¡Llibertat! cridan pro sols la volan
per pogué sempre defensá al crim;
y 'ls filantropíchs tots te aconsolan
fent ballá al pobre 'l ball de sant Prim.

Fins sembla un cástich que 'l Cel t' envia
aquesta plaga de *faritseus*
que ab bruscas manyas y traydoria,
buscan lligarte de cap á peus.

Y quan estigas ben corrompuda,
que ja no esperis un premi etern,
llavors dels *diabls* tindrán l' ajuda
per convertirte en tió d' infern.

¿Y aixó 't creus *¡tonta!* qu' es progrés noble
quan tots los vicis tens dintre el cor?...
Es cosa certa que al més brau poble,
eix progrés *tísich*, porta a la mort.

Las mils blasfemias que arreu vomitan
tants sers indignes contra de Deu,
dels bons católichs la sanch irritan
y ens es greu pena viure aprop seu.

Pro si ens ofenen, tinguém paciència,
que 'ls *vils* disfrutan de llibertat,
puig qui te mando, no te conciencia
y aixís progressa la iniquitat.

Per xó precisa que 'ls bons católichs
estiguem contra dels *lliberals*,
combatent prompte sos plans diabólichs
qu' ells son la causa de tots los mals.

Mes, jo ara espero tregui la banya

l' *Escarbat* manso, sempre alegret,
y ab santa gracia canti la canya
als sabis-tipos d' aquest quadret.

CALMA CHICÓ.

* *

Manresa, 11 de septembre 1898.

Molt aymat Sr. Mestre: Acaba de celebrarse en la Santa Iglesia Basílica de la Seo d' aquesta ciutat una verdadera manifestació de Religiositat de la cual quedarán profons records en la mateixa.

Comensá lo día 2 del present una solemne novena a l'Inmaculat Cor de María, fent lo Sermó l' elocuentíssim R. F. Bargés, fill del Inmaculat Cor de María, el cual feu dita novena ó més be *missió* d' un modo tan elocuent que cridá l' atenció de Manresa entera de tal manera, que las amplas naus del temple eran insuficients per contenir á tanta multitud de fiels desitjosos de oír la Divina Paraula posada en boca de tan célebre orador. Feu tan fruit que 'ls cors més endurits no podían menys de doblegarse com la cera al sentir tan celós orador.

Avuy diumenge 11 ha tingut lloch una Comunió á la qual han assistit 2.200 personas y han pres lo Sant Escapulari més de 2.000.

En fi ha resultat un acte complet que sens dupte haurá fet rabiar als sectaris de Llucifer, per més que no dupto que alguns s' haurán convertit moguts per la rara elocuencia del ya mentat orador, á la fe Catòlica.

Ruja el infierno

Brame Satán,

La fe d' Espanya

No morirá

Disposi de son deixible.

LO TRABUCAIRE.

XARADA

No fa molts días que m' apretaba,
no diré gana, sino la fam,
jo que m' en otro dintre una fonda
que 'n deyan "Fonda Nacional".
Sobre una taula de *quinta cuarta*
ab estoballas de *prima blanch*
varen servir-me un *tres segona*
que no m' agrada ni 'n menjo may.
Vaig cridá 'l mosso per advertirli
y éll ab ganyotas me contestá:
—Company, vos planyo, no hi ha altra cosa,
es lo que dona sempre 'l *total*.

CLAUDI-NAL.

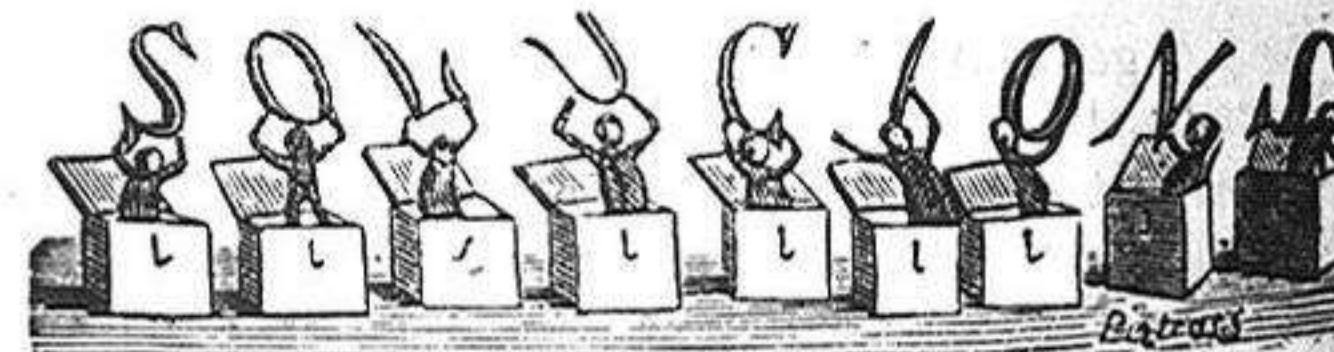
ROMBO NUMERICH

4 5 — Nota musical.
2 1 5 4 — Animals.
1 2 3 4 5 6 — Nom d' home.
2 3 4 5 — Tothom ne té.
5 3 — Pronom.

GEROGLIFICH COMPRIMIT

VI T LLI

I. VIGATÁ.

Xarada: Par-la-men-ta-ris-me.

Geroglífich: Sabis y humilts.

Logogrifo:

R O S E T A
T E R R A
R O S A
R O S
T È
R

Establiment Tipogràfic, Casanova, 13; Barcelona.